

Integraal veiligheidsplan 2024-2027

Bondgenoten

Basisteam

Zeist

Bunnik

Leusden

Woudenberg

In samenwerking met Openbaar Ministerie
en Politie

Inhoudsopgave:

Voorwoord

- 1. Een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan**
- 2. Ontwikkelingen en trends Basisteam ZBLW**
- 3. Waar willen we naar toe: speerpunten 2024-2027**
- 4. Strategie en werkwijze**
- 5. Communicatie**
- 6. Financiën**

- 7. Veiligheidsbeeld per gemeente:**
  - **Zeist**
  - **Bunnik**
  - **Leusden**
  - **Woudenberg**

VOORWOORD

Oog voor samenspel

Als gemeenten slaan we de handen ineen met het Openbaar Ministerie en de politie én met de samenleving als partner. Voor een leefbare en veilige samenleving. Een veilige samenleving is veelomvattend. Het gaat van minder huiselijk geweld tot aan minder inbraken en het tegengaan van cybercrime. Veiligheid in de hele breedte voorziet in een basisbehoefte van iedere mens; ze biedt geborgenheid en vormt de grondslag voor iedere vorm van gemeenschap. Als gemeenten geloven we, samen met de partners en bondgenoten, in de noodzaak van investeren aan de voorkant en doorpakken waar het moet. Dat betekent dat we preventie voorop zetten. Dat kunnen we niet alleen. Het is de verantwoordelijkheid van zowel de gemeente als de inwoners, ondernemers en overige partners. Goed samenspel tussen gemeenten, de politie, het Openbaar Ministerie en andere partners is cruciaal. Alleen zo kunnen we werken aan leefbaarheid en overlast en criminaliteit bestrijden. Vanuit verbinding, vertrouwen en de overtuiging dat je elkaar nodig hebt.

Iedere gemeente werkt op basis van de landelijke en regionale veiligheidsplannen en op basis van het eigen veiligheidsplan. Dit integrale veiligheidsplan van het basisteam Zeist-Bunnik-Leusden-Woudenberg (ZBLW) vormt het cement tussen verschillende lagen. Het legt de verbinding tussen landelijk, regionaal, het basisteam en lokaal. Dat levert een gezamenlijke focus en inzet op, zeker in deze tijden met een krappe arbeidsmarkt en schaarste in de politiecapaciteit.

Inwoners beschermen tegen bedreigingen doen we door aan de voorkant in de keten de juiste zorg in te zetten. We passen toe in de ene gemeente wat we leren in de andere gemeenten. Bijvoorbeeld om goed te handelen bij mensen met onbegrepen gedrag, een trend die we overal zien stijgen. Door informatie, kennis en ervaring te delen leren we van elkaar en bundelen we de krachten. Juist ook aan die voorkant.

Medewerkers beschermen die in dienst zijn van de overheid of namens de overheid taken uitvoeren is een gezamenlijke opdracht. De gezamenlijke aanpak van agressie en geweld tegen onze werknemers met een publieke taak en politieke ambtsdragers is prioriteit bij alle partners in de keten.

We komen verder als we de samenhang zien en de zaken aanpakken vanuit één overheid: de politie, gemeenten, het Openbaar Ministerie, onze veiligheidspartners en het maatschappelijk middenveld. Vanuit de ambitie dat iedereen zich veilig voelt. In dit plan leest u hoe we daar de komende vier jaar invulling aan geven.

(Ondertekening vier bestuurders in vormgegeven versie)

1. Een gezamenlijk integraal veiligheidsplan

Voor u ligt het gezamenlijk integraal veiligheidsplan van de gemeenten Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg (ZBLW) voor de periode 2024-2027. Het plan zet de koers uit voor het veiligheidsbeleid en laat zien voor welke prioriteiten, doelen en aanpak de gemeenten kiezen. We werken samen om criminaliteit en overlast tegen te gaan en de veiligheidsbeleving te verbeteren.

Dit gezamenlijke plan van de vier gemeenten komt in plaats van de afzonderlijke vierjaarlijkse veiligheidsplannen die voorheen door de verschillende gemeenteraden werden vastgesteld. Het plan is opgesteld in nauwe afstemming met de politie en het Openbaar Ministerie (OM).

Waarom één gezamenlijk veiligheidsplan?

Met de invoering van de Nationale politie in 2013 is de samenwerking tussen gemeenten en organisaties verbeterd. Burgemeesters van Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg vormen samen met de gebiedsofficier van justitie van het Openbaar Ministerie en de teamchefs van de politie de basisteamdriehoek ZBLW.

In de doorontwikkeling van deze samenwerking binnen de basisteamdriehoek is dit gezamenlijk vierjarig integraal veiligheidsplan een volgende stap. Waar voorheen met vier veiligheidsplannen verschillende prioriteiten werden gesteld waarop de politie werd ingezet, kiezen we gezamenlijke prioriteiten waardoor de beschikbare capaciteit effectiever en efficiënter ingezet kan worden in het basisteam. Daarnaast ontstaat er gezamenlijke focus waarbij zoveel mogelijk het waterbedeffect wordt verkleind.

De vier gemeenten werkten afgelopen jaren al op verschillende veiligheidsonderwerpen samen, zoals cybercrime en casuïstiek. Met dit plan worden krachten verder gebundeld, waardoor meer focus, structuur en flexibiliteit ontstaat. Tegelijkertijd biedt dit plan ruimte voor lokale prioriteiten en maatwerk zodat het veiligheidsbeleid goed ingebed blijft in de buurten en wijken van Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg. Immers in de lokale netwerken werken gemeenten samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners aan het vergroten van de veiligheid en de veiligheidsbeleving.

Prioriteiten: Landelijk-lokaal

De prioritering op het gebied van openbare orde en veiligheid vindt plaats op verschillende niveaus:

- **Landelijk** is de veiligheidsagenda leidend. De minister van Justitie en Veiligheid stelt deze vast. In afstemming met de regioburgemeesters worden in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP) prestatieafspraken gemaakt waar ook het OM en de politie zich aan conformeren. Voor Midden-Nederland neemt de burgemeester van Utrecht als regioburgemeester deel aan het LOVP.
- **Regionaal** (Midden-Nederland) wordt vierjaarlijks binnen Midden-Nederland de Regionale Veiligheidsstrategie vastgesteld met afspraken tussen gemeenten (38 gemeenten), de politie en het OM. Momenteel ligt er een regionale veiligheidsstrategie voor de periode 2023-2026.
- **Op districtsniveau** (Oost-Utrecht) vindt in het Districtelijk Veiligheidscollege (DVC) periodiek afstemming plaats tussen de burgemeesters, het OM en de politie over (actuele) veiligheidsonderwerpen.
- **In de basisteamdriehoek** ZBLW hebben we in dit vierjarig integraal veiligheidsplan afspraken gemaakt over de gezamenlijke en de lokale prioriteiten.
- **Lokaal** pakken we veiligheid gemeentegebonden aan, we gaan uit van wensen vanuit de samenleving en politiek die per gemeente anders kunnen zijn.

Ambitie

In Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg is **iedereen veilig en voelt iedereen zich veilig**. De criminaliteitscijfers zijn laag en stabiel waarbij het continue samenspel met inwoners, partners en bondgenoten prettig en effectief is.

Missie

Het basisteam ZBLW streeft naar een **leefbare en veilige samenleving** voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Het bereiken van zowel fysieke als sociale veiligheid realiseren we door integrale samenwerking van partners, die preventief optreden en gebiedsgericht aan het werk gaan. Inwoners spelen een hoofdrol. Zij dragen verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare samenleving.

Visie

- Samen dragen we verantwoordelijkheid voor een veilig leven in Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg. Inwoners, gemeenten, ondernemers, veiligheidspartners en het maatschappelijk middenveld werken nauw samen. Criminaliteit houdt zich niet aan gemeentegrenzen dus **bundelen we de krachten**. We trekken op als één overheid. Met elkaar prioriteren we en maken we keuzes zodat we de politiecapaciteit effectief en efficiënt inzetten. We maken criminaliteit zichtbaar door in te zetten op het vergroten van de aangifte- en meldingsbereidheid onder inwoners en de integrale opvolging daarvan.
- Het **samenspel** is een belangrijke succesfactor. Meer dan voorheen beschouwen we de aanpak van het werken aan veiligheid als een collectieve verantwoordelijkheid. De juiste preventieve aanpak kan veel repressief optreden voorkomen.

Kenmerken veiligheidsaanpak:

- **Samenwerken aan veiligheid:** belangrijk in de veiligheidsaanpak is de samenwerking met inwoners, ondernemers en ketenpartners, binnen en buiten het veiligheidsdomein.
- **Informatiegestuurd:** we werken informatiegestuurd; door het benutten, analyseren en combineren van informatie zijn we effectiever in onze aanpak.
- **Veiligheid is maatwerk:** het tegengaan van onveiligheid vraagt vaak om een mix van oplossingen uit verschillende domeinen of disciplines. Sociaal, fysiek, strafrechtelijk, bestuursrechtelijk, communicatief, preventief en/of repressief.
- **Innovatief:** we blijven inzetten op nieuwe aanpakken. Voor oplossingen kijken we nadrukkelijk ook buiten het veiligheidsdomein en benutten wij creatieve oplossingen.
- **Flexibiliteit:** Veiligheid kent zijn eigen dynamiek. Daarom spelen we flexibel in op de actualiteit en doen datgene wat nodig is op die plaatsen en tijden die daarom vragen.

2. Ontwikkelingen en trends in basisteam ZBLW

In dit hoofdstuk gaan we dieper in op het veiligheidsbeeld van veiligheid en criminaliteit in ZBLW. We onderzoeken de trends en de huidige veiligheidssituatie in het Basisteam en per gemeente. We vergelijken en identificeren de overeenkomsten en verschillen tussen de gemeenten en bepalen welke gemeenschappelijke prioriteiten we hebben en hoe deze zich verhouden tot de lokale prioriteiten.

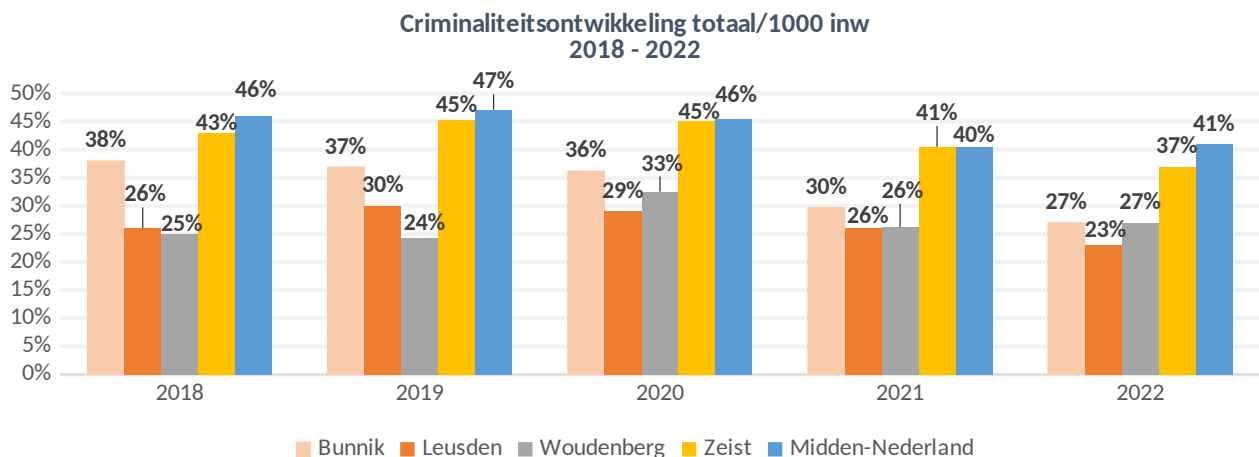
We hanteren twee veiligheidssituaties:

Objectieve veiligheid; gebaseerd op aantoonbare feiten, statistiek en meldingen

Subjectieve veiligheid; dit gaat om het gevoel van veiligheid van inwoners

2.1 Criminaliteitsontwikkeling

In 2022 hebben alle vier de gemeenten een lagere hoeveelheid geregistreerde criminaliteit ten opzichte van de regio Midden-Nederland. De criminaliteitsontwikkeling pakt voor alle gemeenten gunstig uit als we kijken naar de veranderingen tussen 2018 en 2022. Wat opvalt is dat in 2019 en 2020 in alle gemeenten (en zo ook in de regio), de hoogste percentages criminaliteitsontwikkelingen zijn in vergelijking met de andere jaren. Deze relatief hoge percentages nemen na 2020 weer af. In vergelijking met 2021 zijn de percentages bij bijna alle gemeenten afgenomen. Enkel gemeente Woudenberg laat een lichte stijging (+1%) zien, net zoals de regio Midden-Nederland.

Bron: Regionale Veiligheidsstrategie

2.2 Veiligheidstrends

Onderstaande ontwikkelingen hebben naar verwachting de komende jaren impact op de openbare orde en veiligheid in Midden-Nederland. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen trends met directe impact op veiligheid en de meer maatschappelijke trends die wellicht indirect invloed hebben op veiligheid.

- Crime change

Er is in Midden-Nederland een verschuiving van de meer 'traditionele' criminaliteit naar de harde wereld van de drugscriminaliteit, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

- Afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe.

De digitale transitie zorgt ervoor dat we in toenemende mate afhankelijk worden van technologische systemen en hun ontwikkelaars. Dit maakt de samenleving en de economie kwetsbaar. Een hack, een programmeerfout of een doelbewuste DDoS-aanval (Distributed Denial of Service aanval: het opzettelijk sturen van grote hoeveelheden data waardoor diensten slecht bereikbaar kunnen zijn)

kunnen enorme gevolgen hebben.

- Jeugd is kwetsbaar in gewelddadige ondermijnende drugscriminaliteit

Midden-Nederland is een kraamkamer voor jongeren die verstrikt raken in de (drugs)criminaliteit. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een grote hoeveelheid drugsclusters die geen enkel middel schuwen om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken zich te mengen in de drugswereld. Eenmaal in deze wereld beland, is het lastig om er weer uit te komen.

- Mensen met onbegrepen gedrag.

Mensen met meervoudige problematiek raken verdwaald in een gefragmenteerd georganiseerde overheid. Kwetsbare inwoners met meervoudige problematiek krijgen vaak te maken met een overheid die ingewikkeld en veelal gefragmenteerd georganiseerd is. Organisatiestructuren zijn complex en niet altijd is duidelijk welke organisatie of afdeling verantwoordelijk is

- Opvallende groei in cybercriminaliteit.

Online criminaliteit groeit. Denk aan hacken en online oplichting of fraude. De impact op burgers (jong en oud) en organisaties is groot. Ransomware aanvallen kunnen vooral voor organisaties enorme schade veroorzaken, zowel financieel als maatschappelijk.

- Maatschappelijk ongenoegen neemt toe

De toename van demonstraties en het doelbewust verspreiden van desinformatie, gaat gepaard met een veranderend vertrouwen richting overheidsinstanties. Het dalende maatschappelijke vertrouwen leidt steeds vaker tot intimidatie van en agressie tegen politici, bestuurders, medici, journalisten en anderen.

- Veranderende bevolkingssamenstelling

De bevolkingsgroei in de regio Midden-Nederland is sinds 2012 bijna tweemaal zo groot geweest dan gemiddeld in Nederland. Deze groei houdt stand; tot 2050 groeit de bevolking in Midden-Nederland twee keer zo hard als het landelijk gemiddelde. Het aandeel ouderen in de totale bevolking neemt toe, Volgens het CBS gingen in 2020 30% meer werknemers met pensioen dan in de voorgaande jaren. Er ontstaat hiermee een kleinere beroepsbevolking en een toenemende zorgvraag.

- Terrorisme blijft grote dreiging, extremisme neemt toe

De grootste terroristische dreiging voor de nationale veiligheid is nog altijd het jihadistisch terrorisme. In 2021 is die vooral afkomstig van eenlingen of kleine groeperingen. Ook roepen IS en Al Qaida online op tot geweld tegen het Westen. Van oorsprong Nederlandse jihadisten keren terug uit het buitenland en gedetineerde jihadisten keren terug in de Nederlandse samenleving. Daarnaast komen extremistische groeperingen en ideeën meer naar de voorgrond, zowel digitaal als fysiek. Rechts-extremisme neemt toe.

- Mensenhandel: groot maatschappelijk probleem

Mensenhandel vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers. We onderscheiden drie vormen: arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting.

- De schaarse publieke ruimte

Door grote uitdagingen als de klimaatverandering, de energietransitie, een koolstofvrije industrie en een stevig tekort op de woningmarkt is een effectieve ruimtelijke ordening noodzakelijk om de natuurlijke omgeving optimaal te benutten. De 'woningmarkt is oververhit' met een historisch laag aanbod en sterkere stijging van de huizenprijs dan ooit tevoren. De uitdaging om te verduurzamen, de mobiliteit te verhogen en de kwaliteit van groen in leefomgevingen te verbeteren ondanks ruimtetekort, wordt alleen maar groter.

2.3 Trends ZBLW

De volgende trends zijn zichtbaar in de gemeenten Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg:

- Afname van de brom-, snor-en fietsdiefstal in ZBLW. Dit is een sterke daling ten opzichte van de cijfers in de regio.
- Het aantal woninginbraken neemt minder snel af dan in de regio.
- Drugshandel, -vervaardiging en -bezit, neemt in ZBLW sterk af in vergelijking met de regio.
- Cybercrime is een stijgend probleem.

De Regionale Veiligheidsstrategie heeft voor ZBLW een analyse uitgevoerd vanuit de beschikbare informatie.

Trends per gemeente

Gemeente Zeist

De gemeente Zeist laat een gemiddeld beeld zien qua criminaliteitsontwikkeling in de periode 2018 - 2022. Een paar zaken die eruit springen:

- Brom-, snor-, en fietsdiefstallen zijn afgenomen, terwijl dit in de regio juist toeneemt.
- Woninginbraken nemen relatief weinig af in vergelijking met andere gemeenten.
- Drugshandel, -vervaardiging, -bezit neemt sterker af in deze gemeente dan in de regio.
- Cybercrime is fors toegenomen ten opzichte van 2018.
- Het aantal meldingen met personen met onbegrepen gedrag stijgt en is hoog.

Gemeente Bunnik

In de gemeente Bunnik zien we over het geheel genomen meer dalingen dan stijgingen van criminaliteit. Een paar opvallendheden:

- Ten opzichte van 2018 zijn in 2022 de autokrazen afgenomen en is er opvallend minder sprake van vernielingen.
- (Online) fraude en cybercrime is fors toegenomen.
- Er is een stijging in incidenten van overlast door drugs en drank.

Gemeente Leusden

Leusden scoort redelijk gemiddeld qua stijgingen en dalingen in de criminaliteit en incidenten. Noemenswaardig over de trends en cijfers in Leusden:

- Brom- snor- en fietsdiefstallen, cybercrime en overlast door drugs en drank zijn gestegen. Dit zijn ruime uitschieters in vergelijking met het gemiddelde van regio en hiermee een aandachtspunt voor deze gemeente.

Gemeente Woudenberg

Gemeente Woudenberg laat de grootste uitschieters zien in vergelijking met de andere gemeenten.

Opvallende trends:

- Criminaliteit is met 17,3% gestegen ten opzichte van 2018. Dit is terug te zien in de grote stijging van vernielingen, geweld en respectievelijk hoge stijging in (online) fraude en cybercrime.
- Er is een stijging in incidenten met personen met onbegrepen gedrag.

[NB VORMGEVER MAAKT TABEL LEESBAAR]

Ontwikkeling geregistreeerde criminaliteit 2018-2022																					
	Bunnik			Leusden			Woudenberg			Zeist			ZBLW			Oost Utrecht			Midden-Nederland		
	2018	2022	% ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22	2018	2022	ontw 18-22
criminaliteit totaal	581	418	-28,1	775	708	-8,6	324	380	17,3	2709	2423	-10,6	4389	3929	-10,5	21970	20657	-6,0	91186	84225	-7,6
autokraak	121	48	-60,3	118	89	-24,6	35	25	-28,6	266	143	-46,2	540	305	-43,5	2105	1307	-37,9	10966	6750	-38,4
brom-,snor-,fietsdiefstal	31	26	-16,1	26	34	30,8	16	13	-18,8	261	214	-18,0	334	287	-14,1	1909	2302	20,6	9454	9661	2,2
vernielingen	31	22	-29,0	85	68	-20,0	26	54	107,7	257	217	-15,6	399	361	-9,5	2224	1993	-10,4	8561	7359	-14,0
woninginbraken	34	21	-38,2	61	33	-45,9	42	17	-59,5	217	179	-17,5	354	250	-29,4	2022	1102	-45,5	6171	3572	-42,1
geweld: totaal	33	29	-12,1	63	39	-38,1	26	34	30,8	309	250	-19,1	431	352	-18,3	2075	1709	-17,6	8489	7623	-10,2
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	3	2	-33,3	2	2	0,0	2	1	-50,0	21	12	-42,9	28	17	-39,3	234	173	-26,1	1192	852	-28,5
fraude: totaal fraude	68	69	1,5	112	138	23,2	38	51	34,2	239	282	18,0	457	540	18,2	2191	2605	18,9	8091	9457	16,9
fraude: online handel	28	39	39,3	70	62	-11,4	23	27	17,4	138	136	-1,4	259	264	1,9	1289	1362	5,7	4555	4859	6,7
cybercrime	2	20	900,0	1	27	2600,0	1	21	2000,0	7	73	942,9	11	141	1181,8	84	688	719,0	297	1939	552,9
incidenten jongerenoverlast	34	37	8,8	148	149	0,7	78	64	-17,9	509	589	15,7	769	839	9,1	3808	4306	13,1	13118	13514	3,0
overlast drugs,drank	17	31	82,4	26	42	61,5	14	20	42,9	167	176	5,4	224	269	20,1	1542	2150	39,4	5462	8278	51,6
incidenten onbegrepen gedrag	46	41	-10,9	102	148	45,1	30	66	120,0	372	497	33,6	550	752	36,7	2769	4001	44,5	9151	13897	51,9

Bron: Regionale Veiligheidsstrategie

2.4 Subjectieve veiligheid

Een algehele veiligheidsmonitor in de vier gemeenten ontbreekt. Wel is in 2021 door het Basisteam ZBLW deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor van het ministerie van Justitie & Veiligheid. De resultaten van deze monitor zijn een benchmark voor het Basisteam ZBLW. Er is vergeleken hoe het Basisteam zich verhoudt tot Midden-Nederland waar het gaat over veiligheidservaring van inwoners. Een aantal bevindingen:

- De ZBLW-bewoners geven aan dat zij relatief wat vaker dan Oost-Utrecht in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van online criminaliteit.
- Het aantal bewoners dat weleens (soms of vaak) handhavers in de buurt ziet, is lager dan in Oost-Utrecht als geheel. In mindere mate geldt dit ook voor de zichtbare aanwezigheid van de politie in de buurt.
- De gegevens over het voorkomen van overlast in de openbare ruimte zijn gunstiger in het Basisteam ZBLW. Met uitzondering van geluid- en stankoverlast en de overlast die men ondervindt van buurtgenoten. Dat is hoger ten opzichte van Midden-Nederland.

We gaan onderzoeken of we een gezamenlijke veiligheidsmonitor kunnen houden onder de inwoners van de vier gemeenten. Hierdoor kunnen we per gemeente en per onderwerp bekijken welke prioriteiten inwoners belangrijk vinden.

2.5 Veiligheidsgevoel versus cijfers

De veiligheidsbeleving van inwoners kan sterk afwijken van een trend die naar voren komt uit de criminaliteitscijfers van de politie. Dit kan ontstaan doordat het gevoel van veiligheid (subjectieve veiligheid) wordt beïnvloed door verschillende factoren. Zo zijn de vormen van onveiligheid die inwoners van dichtbij kunnen raken (woninginbraken, cybercrime, zakkenrollen, etc.) voor inwoners vaak zwaarder, dan bijvoorbeeld ondermijning of wapenhandel. Dit komt omdat deze vormen van criminaliteit en onveiligheid minder direct zichtbaar zijn. Daarnaast kunnen incidenten met een grote impact ook direct van invloed zijn op het veiligheidsgevoel, ondanks dat er bijvoorbeeld gemiddeld genomen een daling te zien is in de criminaliteitscijfers op dat gebied.

Daarnaast blijkt uit de trendanalyse voor ZBLW dat ook de aangifte- en meldingsbereidheid lager ligt dan in de regio. Een gevolg kan zijn dat er bij veiligheidspartners signalen binnenkomen over onveiligheid en criminaliteit uit de wijk/gebied en dat deze niet terug te zien zijn in de criminaliteitscijfers. Het stimuleren van de meldingsbereidheid vergroot de pakkans en draagt bij aan zichtbaar optreden door overheid en de politie. Die zichtbaarheid stimuleert op die manier de meldingsbereidheid, zodat dit elkaar versterkt. Het vergroten van de meldingsbereidheid kan hogere cijfers tot gevolg hebben.

2.6 Maatwerk veiligheid

Op basis van de criminaliteitscijfers en de veiligheidsmonitor van het Basisteam ZBLW blijkt dat de prioriteiten die in de Regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026 zijn opgenomen (georganiseerde ondermijnende (drugs) criminaliteit inclusief mensenhandel, digitale veiligheid en cybercriminaliteit en maatschappelijk onrust), goed aansluiten bij de veiligheidssituatie in het Basisteam. Het Basisteam ZBLW voegt daar één gemeenschappelijke prioriteit aan toe; het thema zorg & veiligheid.

Elke gemeente houdt de mogelijkheid en ruimte om in te spelen op lokale trends en ontwikkelingen en pakt deze prioriteiten zelf op. Hierbij ondersteunen we elkaar en delen we kennis en capaciteit. Deze samenwerking gaat verder dan alleen de inzet op lokale veiligheidsaspecten. We zien vooral mogelijkheden om elkaar te versterken bij het verhogen van de **subjectieve veiligheid**, het vergroten van de **meldings- en aangiftebereidheid** en de **aanpak van ondermijning**.

3. Speerpunten 2024-2027: waar zetten we op in?

Het Regionaal Veiligheidscollege heeft op 12 april 2023 de Regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026 is vastgesteld, nadat deze ter consultatie was aangeboden aan de gemeenteraden. De vier gemeenten Zeist, Bunnik, Leusden, Woudenberg richten zich op onderstaande speerpunten:

- **Georganiseerde ondermijnende (drugs) criminaliteit inclusief mensenhandel**
- **Digitale veiligheid en cybercriminaliteit**
- **Maatschappelijke onrust en maatschappelijke verbinding**
- **Verbinding zorg en veiligheid**

Per prioriteit gaan we in op het doel, de huidige stand van zaken, en de ambities voor de toekomst. Per gemeente is er ruimte voor een lokale prioriteit. We maken een uitvoeringsplan voor het Basisteam ZBLW waar de concrete activiteiten in worden beschreven.

3.1 Georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit inclusief mensenhandel

Doel: Samen met professionals en inwoners signaleren, voorkomen en bestrijden van de onzichtbare criminaliteit die het gezag ondermijnt en het vertrouwen van de samenleving in de autoriteiten aantast. De gemeenten ZBLW maakt haar inwoners weerbaarder tegen ondermijnende criminaliteit.

Huidige stand van zaken

De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit binnen de regio Midden-Nederland, maar ook binnen het Basisteam ZBLW. Ondanks dat er veel stappen gezet zijn, blijft georganiseerde ondermijnende criminaliteit een ernstig maatschappelijk probleem. Het zorgt voor onveiligheid en overlast en gaat vaak gepaard met onderdrukking en geweld. Voorbeelden zijn dagelijks in het nieuws te vinden, zoals brandgevaar door hennepsteelt en uitbuiting door mensenhandel. Criminelen maken hierbij misbruik van legale voorzieningen, zoals horeca en vastgoed. De openbare orde wordt onder andere aangetast door:

- Overlast van drugshandel.
- Personen die zich onaantastbaar wanen.
- Panden die in criminele handen vallen.
- Economische verhoudingen binnen diverse branches kunnen worden ontwricht door investering van crimineel geld.

Ondermijnende criminaliteit tast daarnaast het vertrouwen in de overheid en in de rechtstaat aan. Het beïnvloedt de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers en verstoort de lokale economie.

Bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit is daarom één van de prioriteiten binnen het Basisteam ZBLW, waarin de komende vier jaar intensief wordt samengewerkt. Om gezamenlijk een vuist te maken tegen de onderwereld is het belangrijk dat wij als overheidspartners krachten blijven bundelen en duidelijk zicht krijgen en houden op wat er speelt.

Toename jonge criminelen

In het basisteam ZBLW wonen relatief veel jongeren en jongvolwassenen. Dit is voor drugscriminelen, die op zoek zijn naar nieuwe aanwas, een grote en aantrekkelijke vijver om in te vissen. Jongeren worden benaderd, raken via vrienden betrokken of stappen op eigen initiatief in deze wereld. Negatieve rolmodellen uit de wijk en sociale media hebben hier een grote invloed op. Een uitweg uit de drugscriminaliteit is vaak complex wegens bedreiging van de jongere zelf of hun familie, schulden die zijn opgebouwd of omdat 'snel' en veel geld went. De komende jaren gaat het basisteam zich samen met partners, zoals het RIEC Midden-Nederland, inzetten op nieuwe en innovatieve methodieken om jongeren te wapenen tegen criminelen.

Mensenhandel

Mensenhandel is een ernstige vorm van criminaliteit die zich vaak afspeelt in kwetsbare sectoren en bij kwetsbare personen. Het ondermijnt de rechten van mensen en kan verschillende vormen aannemen, zoals criminele uitbuiting, seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Met name arbeidsmigranten zijn een groeiende groep die risico loopt op uitbuiting, met dreiging, geweld, beperking van bewegingsvrijheid en inhouding van loon als mogelijke gevolgen. Het is belangrijk om dit probleem aan te pakken en kwetsbare groepen te beschermen tegen deze vorm van misbruik.

Ambities voor de toekomst

- Een persoonsgerichte aanpak op de toename van jonge criminelen en doorgroeiers; preventief en meer aan de voorkant komen samen met partners als het onderwijs en sociaal domein. Dit rond complexe casuïstiek met onder andere de zorg- en veiligheidshuizen. De politie en het Openbaar Ministerie houden zich bezig met de strafrechtelijk aanpak rond ondermijning;
- Het verstoren en terugdringen van criminele geldstromen, onder meer door het aanpakken van cruciale rollen en het opwerpen van barrières om te voorkomen dat drugsgeld geïnvesteerd wordt in de bovenwereld. Gemeenten leveren hierin hun bijdrage met vergunningen, toezicht en handhaving, de toepassing van de Wet Bibob en andere bestuursrechtelijk instrumentarium. De politie en het OM zorgen via het strafrechtelijke spoor voor inbreng en bestuurlijke rapportages voldoen aan de laatste juridische en bestuursrechtelijke eisen.
- We richten ons op het aanpakken van branches en locaties die betrokken zijn bij of kwetsbaar zijn voor criminele samenwerkingsverbanden (csv) die drugs en geld produceren en opslaan. Dit omvat de horeca-, auto- en vastgoedbranche, evenals het buitengebied en bedrijventerreinen. We delen signalen over deze branches en locaties in het lokale signaleringsoverleg en organiseren integrale controles om meer inzicht te krijgen in illegale activiteiten. Op deze manier willen we de invloed van csv's op deze sectoren en gebieden verminderen.
- We gaan meer zicht krijgen op de problematiek van mensenhandel binnen het Basisteam ZBLW. Het is van groot belang dat we ons bewust zijn van de gevaren en het feit dat slachtoffer- en daderschap vaak in elkaar overlopen. Om dit aan te pakken, gaan we de juiste expertise inschakelen en slachtoffers de juiste zorg bieden terwijl we daders ontmoedigen. Daarom werken we samen met het Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) en ontwikkelen we beleid rondom dit thema. We streven ernaar om binnen het Basisteam ZBLW tot een uniform beleid te komen en zetten in op bewustwording van signalen, met name onder leden van het sociaal wijkteam en toezichthouders/Boa's die veel zien en signalen kunnen opvangen en delen.

3.2 Digitale veiligheid en cybercriminaliteit

Doel: Inwoners in ZBLW zijn weerbaar tegen digitale veiligheid en cybercriminaliteit

Huidige stand van zaken

Cybercriminaliteit is een relatief nieuwe vorm van criminaliteit die steeds ergere vormen aanneemt. Het betreft misdaden die gepleegd worden met een ICT-middel én die gericht zijn op ICT. Dit in tegenstelling tot gedigitaliseerde criminaliteit, waarbij klassieke delicten via een ICT-middel gepleegd worden. Denk aan sexting, digitale fraude en internetpesten. De afgelopen vier jaar hebben we hier al flink op ingezet vanuit het basisteam. Bijvoorbeeld door de deelname aan Hackshield en bewustwording en weerbaarheid vergroten onder inwoners via flyers en trainingen. Toch ontbreekt bij veel mensen de kennis over deze vormen van criminaliteit. Risico's op slachtofferschap zijn groot en daarmee ook de kans op sociale en/of financiële problemen. Het doel voor de komende jaren is daarom om de weerbaarheid onder inwoners te vergroten en meer bekendheid te geven aan cybercrime.

Achtergrond cybercriminaliteit en digitale criminaliteit

Al jaren neemt de geregistreerde criminaliteit in Nederland af, maar tegelijkertijd groeien andere ernstige vormen van criminaliteit die minder zichtbaar zijn in de politiecijfers. Digitale criminaliteit is daar een voorbeeld van. Het gaat hierbij om het stelen, verkopen of vernielen van persoonsgegevens, het platleggen van systemen en afpersing met gijzelsoftware. Dit is het gevolg van de toenemende digitalisering, waarbij we te weinig nadenken over de risico's en kwetsbaarheden en het nemen van beschermende maatregelen. We beveiligen ons fysieke huis goed, maar laten de digitale deuren vaak openstaan. Het is belangrijk dat we hier samen iets aan doen, omdat gedigitaliseerde criminaliteit grote gevolgen heeft voor inwoners en ondernemers. Dit zien we bijvoorbeeld terug in de financiële schade die oploopt tot in de miljoenen, maar ook in de schaamte en angst die slachtoffers ervaren. Deze angst kan er bijvoorbeeld toe leiden dat senioren hun bankzaken niet meer online durven te doen. Ook jongeren zijn kwetsbaar voor digitale criminaliteit en kunnen onbedoeld een misdaad

plegen of bewust meewerken aan georganiseerde criminaliteit, zoals bijvoorbeeld als geldezel. Het is daarom belangrijk dat we ons bewust zijn van deze risico's en jongeren hier over informeren.

Ambities voor de toekomst

Onze ambitie is om de digitale weerbaarheid van burgers, bedrijven en onze eigen organisatie te versterken. Het is de ambitie om te investeren in bewustwording, preventie, opsporing en vervolging. Daarnaast blijven we ons ontwikkelen op het gebied van kennis, samenwerking met andere partijen en het herkennen van nieuwe vormen van digitale criminaliteit en cybercrime. Dit doen we door:

- Weerbaarheid: We verhogen de bewustwording en weerbaarheid van onze inwoners, zoals bij ouderen, ondernemers en jongeren. We vergroten de kennis rond dit thema bij onze interne medewerkers, maar ook bij externe partners. Hierbij maken wij gebruik van nieuwe en innovatieve instrumenten.
- Meer inzicht vanuit de politie en het OM in gedrag van daders en slachtoffers. Een aanpak met de veiligheidspartners rond preventie, repressie en nazorg voor de slachtoffers.

3.3 Maatschappelijke onrust en maatschappelijke verbinding

Doel: Een wendbare en stabiele samenleving in vrijheid en verbondenheid

Huidige stand van zaken

Het maatschappelijk debat in Nederland draait momenteel om onderwerpen zoals oorlogen, klimaat, vluchtelingen en de jaarwisseling. Het is belangrijk dat mensen hun mening kunnen uiten. In een democratie is het essentieel dat er ruimte is voor kritische geluiden. Maatschappelijke onrust ontstaat als gevolg van ongenoegen over maatschappelijke kwesties en kan verschillende vormen aannemen, van vreedzame demonstraties tot radicale acties die doelbewust de openbare orde verstoren. Problemen ontstaan wanneer mensen uit de verbinding gaan en het laten escaleren, bijvoorbeeld door het plegen van strafbare feiten of het ondermijnen van de democratische rechtsorde.

Het is de taak van burgemeesters om het grondrecht tot demonstreren te beschermen en te zorgen dat er ruimte is voor meningsuiting zonder dat dit leidt tot strafbare feiten of onrust. Hoe de overheid omgaat met maatschappelijke onrust is van cruciaal belang. Altijd met als doel om te voorkomen dat tegenstellingen versterken en mensen uit de verbinding raken. Gemeenten, het Openbaar Ministerie, de politie en maatschappelijke organisaties hebben elk hun eigen rol bij preventie, dialoog en handhaving. Een goede samenwerking en informatiepositie zijn essentieel om adequaat te kunnen reageren op maatschappelijke onrust en deze te voorkomen. Het is daarom belangrijk om de samenwerking en ondersteuning op regionaal niveau te intensiveren en om voldoende informatie te verzamelen in de digitaliserende samenleving.

Radicalisering en extremisme

Polarisatie kan leiden tot radicalisering en extremisme en de vrijheden van personen en instituties aantasten. Al jaren is er sprake van een jihadistische dreiging. De dreiging is de laatste jaren verbreed naar onder meer extreemrechts, extreem-links en richt zich ook tegen de overheid. Het is zaak radicalisering en extremisme op lokaal niveau persoonsgericht en fenomeengericht te signaleren, te voorkomen en tegen te gaan. Hiervoor is het essentieel dat er op lokaal niveau goede verbindingen met organisaties en inwoners blijven bestaan en worden gelegd.

Ambities voor de toekomst

Behouden, herstellen en versterken van de verbinding met de samenleving en groepen daarbinnen is een continu proces. Daarnaast willen we mogelijke maatschappelijke dreiging vroegtijdig signaleren en een effectief overheidsoptreden bewerkstelligen. Dit betekent ambitie in de manier waarop we met elkaar samenwerken: als één overheid en als collectief. Dit betekent verbinding leggen met de groepen waar het om gaat: langs de lijnen die verbinden, met een open houding.

3.4 Verbinding Zorg en Veiligheid

Doel: Een goede onderlinge verbinding tussen het zorgdomein en het veiligheidsdomein. We kennen elkaars aanpak, we maken afspraken en leren van casuïstiek en leggen lokaal en bovenlokaal de benodigde verbindingen.

Huidige stand van zaken

De wereld van zorg en veiligheid zijn afgelopen jaren dichtter naar elkaar toegegroeid. Denk aan de persoonsgerichte aanpak, huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden, personen met onbegrepen gedrag en radicalisering. Er zijn flinke stappen gezet, maar er zijn ook nog steeds knelpunten in de dagelijkse praktijk. Door vroegtijdig vanuit de zorg betrokken te zijn en hulp te verlenen vanuit de juiste partijen, kan voorkomen worden dat vraagstukken te complex worden en in de veiligheidshoek moeten worden opgepakt.

Het is van groot belang om ervoor te zorgen dat personen die binnen de eerder genoemde categorieën vallen, hun leven op orde krijgen en succesvol re-integreren in de samenleving. Dit zal helpen om overlast en criminaliteit te verminderen en daarmee recidive te voorkomen. Om dit te bereiken, hebben we de hulp nodig van zowel interne als externe partners. We streven naar meer samenwerking en verdieping op het gebied van zorg en veiligheid.

Ambities voor de toekomst

- Op casusniveau effectief te werken en de beschikbare interventies in te zetten op personen. Dit rond de thema's: personen met onbegrepen gedrag, nazorg ex-gedetineerden, radicalisering, huiselijk geweld en persoonsgerichte aanpak op overlast gevende en criminele personen. Verdere ontwikkeling op de aanpak rond personen met verward gedrag onder regie van het sociaal domein. We werken op casuïstiek nauw samen met het Zorg- en veiligheidshuis.
- Preventie en vroeg signalering. Vroeg in de buurten signaleren en actief op hulpverlening inzetten, met het strafrecht als stok achter de deur. Op deze wijze wordt in een vroeg stadium voorkomen dat er overlast en criminaliteit is.
- Een verdere kwaliteitsslag in de samenwerking tussen ketenpartners, zoals de GGZ, de politie, Regionale Sociale Dienst, woningbouwcoöperaties en zorg rond de thema's zorg en veiligheid. Door een goed traject op te zetten en gezamenlijk een plan te maken.
- Meer ontwikkeling en verdieping op bovenstaande thema's. We analyseren het verschijnsel en leren hiervan in de praktijk.

4. Strategie en werkwijze

In dit hoofdstuk beschrijven we de organisatie van het integraal veiligheidsplan, zowel lokaal als binnen het basisteam ZBLW. Er staat beschreven op welke wijze verantwoording wordt afgelegd.

Burgemeester is bestuurlijk verantwoordelijk

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en is daarvoor als eerste aanspreekbaar en bestuurlijk verantwoordelijk. De burgemeester heeft het opperbevel bij rampen, branden of grootschalige calamiteiten en is de gezagsdrager op het terrein van de openbare orde, veiligheid en hulpverlening. De burgemeester vervult in verband met deze wettelijke taken een coördinerende rol binnen het integraal veiligheidsplan.

College van B&W is collectief verantwoordelijk

Portefeuilles van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsplan, waardoor veiligheid kan worden beschouwd als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van het integraal veiligheidsplan.

Gemeenteraad stelt prioriteiten vast en controleert

De gemeenteraad stelt eens in de vier jaar het integraal veiligheidsplan vast. Ook heeft de raad een controlerende taak. Het integraal veiligheidsplan 2024-2027 is het kader van het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. De gemeenteraad wordt door de burgemeester periodiek geïnformeerd over de veiligheidsontwikkelingen en om de twee jaar een uitvoeringsprogramma wordt ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad van de desbetreffende gemeente.

Driehoek basisteam ZBLW

De driehoek zorgt voor de afstemming tussen beleid en de inzet van capaciteit. Er wordt gesproken en waar nodig afgestemd over de opdracht van het basisteam, de gemeenten, de politie en het OM. Een gezamenlijke prioritering maakt het voor de politie eenduidiger en gericht haar taken goed uit te voeren. Onderlinge afstemming en integrale samenwerking op gedeelde prioriteiten maakt dat we landelijk, regionaal, op districtsniveau (DVC Oost) en lokaal effectiever en efficiënter werken. De driehoek ZBLW bepaalt aan de hand van onder andere het veiligheidsplan de rol van de politie en welke capaciteit daaraan gekoppeld wordt. De driehoek monitort de uitvoering van het veiligheidsplan en stuurt bij waar nodig.

Openbaar Ministerie en Politie

Het Openbaar Ministerie is verantwoordelijk voor het opsporen en vervolgen van strafbare feiten. Het werk is erop gericht dat daders een passende straf krijgen, dat slachtoffers en nabestaanden de ervaring en het gevoel hebben dat er iemand naast hen staat en dat de samenleving voelt dat het recht bij het OM in goede handen is. Het OM werkt samen met de politie en andere opsporingsdiensten. De taak van de politie is het daadwerkelijk handhaven van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Hierbij hoort onder andere het voorkomen en bestrijden van criminaliteit, strafbare feiten opsporen en openbare orde bewaken.

Lokaal veiligheidsoverleg

De burgemeester heeft daarnaast structureel overleg met de politie (en de beleidsadviseur veiligheid). Zij bespreken de veiligheidscijfers, monitoren ontwikkelingen en signaleren trends. Eventuele beleidswijzigingen kunnen van invloed zijn op de capaciteit van basisteam ZBLW en worden daarom in de driehoek afgestemd. Daarnaast wordt op het gebied van veiligheid met diverse organisaties overlegd, zoals het RIEC, het Veiligheidshuis, woningcorporaties, maatschappelijke instanties, zorg en vele anderen.

Informatie en sturing

Om een goede focus te kunnen leggen en de juiste keuzes te maken waar we onze inzet op richten is het essentieel dat we over goede informatie en cijfers beschikken. Zowel kwantitatief vanuit de systemen als kwalitatief en laagdrempelig vanuit de samenleving. In het uitvoeringsplan kijken wij ook terug op de afgelopen twee jaar en passen indien nodig de uitvoering hierop aan.

5. Communicatie

We gebruiken communicatie als een middel om bij te dragen aan het verbeteren van het gevoel van veiligheid en om de veiligheidsaanpak te ondersteunen en waar mogelijk te versterken. Onze communicatiestrategie rust op vier pijlers:

1. Informeren over genomen maatregelen en de bijbehorende resultaten;
2. Het bieden van handelingsperspectieven;
3. Het stimuleren van zelfredzaamheid en actief burgerschap;
4. Het communiceren op een interactieve en persoonlijke manier.

Informeren over maatregelen en resultaten

Het spanningsveld is om mensen enerzijds niet te overvoeden met informatie over (on)veiligheid, maar anderzijds wel transparant te zijn. Inwoners kunnen zich ook juist onveiliger gaan voelen wanneer zij voortdurend over (on)veiligheid worden geïnformeerd. Daarom is een zorgvuldige afweging nodig van de intensiteit van de communicatie en middelen.

Het bieden van handelingsperspectief

Bij communicatie over veiligheid gaat het niet alleen over het geven van algemene informatie over veiligheid, maar ook over het bieden van handelingsperspectief. Inwoners, ondernemers, andere instellingen moeten weten wat ze kunnen doen om bij te dragen aan hun eigen veiligheid en de veiligheid van anderen.

Stimuleren van zelfredzaamheid en actief burgerschap

Uitgaande van de gedachte dat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is, is zelfredzaamheid onderdeel van de communicatiestrategie. Wij benadrukken de eigen verantwoordelijkheid voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving (ook digitaal) en de middelen die men hiervoor heeft.

Interactief en persoonlijk communiceren

Hoe gericht de communicatie, des te groter het effect. Wij zetten moderne en interactieve vormen van communicatie in, die zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande netwerken die aanwezig zijn in de gemeente of zelfs op wijkniveau.

6. Financiën

Voor de financiering van veiligheid hebben de gemeenten hun eigen veiligheidsbudget. Voor de gemeenschappelijke prioriteiten gaan we uit van € 0,10 per inwoner.

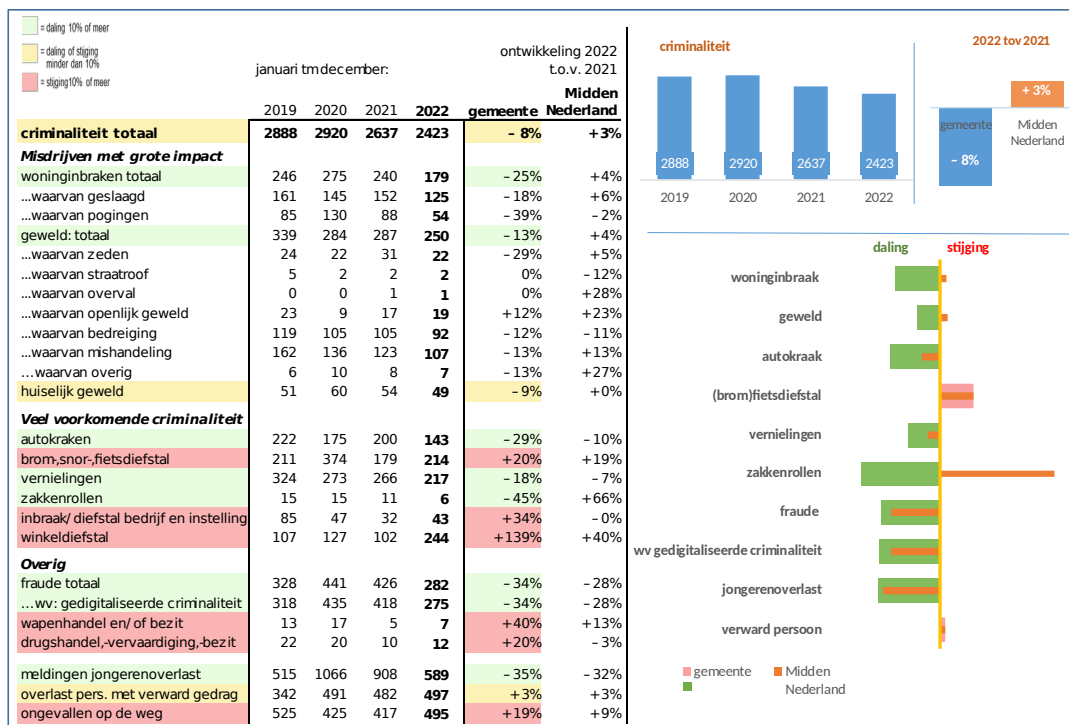
Gemeente	Bijdrage gemeenten per jaar
Zeist	€ 6400,-
Bunnik	€ 1500,-
Leusden	€ 3000,-
Woudenberg	€ 1440,-

7. Veiligheidsbeeld per gemeente

In dit hoofdstuk gaan we in op de specifieke prioriteiten per gemeente. Per gemeente wordt een veiligheidsbeeld beschreven aan de hand van cijfers.

7.1 Veiligheidsbeeld Zeist

- In de gemeente Zeist werken we bijvoorbeeld samen met de veiligheidspartners: MeanderOmnium, de woningcorporaties, het Openbaar Ministerie, de politie, de veiligheidsregio Utrecht en de wijkteams. De input van deze partners nemen we mee in de veiligheidsaanpak.
- De speerpunten per wijk en buurt worden meegenomen in het Hoofdstuk Veiligheid in de wijk in de jaarplannen en veiligheidskalenders van de wijkteams.
- Elk kwartaal houden we met de nieuwsbrief Veiligheid de gemeenteraad op de hoogte over het werk in de praktijk. Daarnaast houden we meerdere keren per jaar een themabijeenkomst Veiligheid voor de gemeenteraad. Het Veiligheidsplan is in lijn met het hoofdlijnenakkoord en het uitvoeringsprogramma.

Terugblik:

In de veiligheidscijfers zien we vanaf 2020 een daling van veel cijfers. In 2022 is de totale geregistreerde criminaliteit in Zeist met 8% gedaald ten opzichte van 2021. Opvallend is dat Zeist een daling van 25% kent op woninginbraken en een daling van 45% op zakkenrollen, terwijl regionaal op deze vormen juist een stijging plaatsvond in 2022. Ook zien we dalingen op fraude totaal en meldingen van jongerenoverlast in 2022. Een opvallende stijger is het aantal winkeldiefstallen in Zeist. In 2022 is het aantal gestegen van 102 naar 244. De stijging van het aantal winkeldiefstallen laat zich voor een groot deel verklaren door de toegenomen aangiftebereidheid van winkeliers.

In het vorige Veiligheidsplan 2023-2023 stelden we onszelf tot doel de criminaliteit in die periode met 10% te laten dalen. Dat is 2,5% per jaar. Ondanks dat we het Veiligheidsplan een jaar eerder al vernieuwen, hebben we over de afgelopen jaren (2020 – 2022) een daling van gemiddeld 5,66% per jaar weten te behalen. Een mooi resultaat, maar we beseffen dat het behalen van dat resultaat niet alleen maar kan worden toegeschreven aan de inspanningen van gemeente en haar veiligheidspartners. De jaren waarin het vorige Veiligheidsplan gold, kenmerken zich eveneens door beperkende coronamaatregelen. De samenleving was in sommige periodes in feite op slot. Mensen waren om die reden meer thuis en ook tijdens de periode waarin een avondklok gold was het rustig op straat. Winkels en horeca waren gesloten, met tot gevolg dat de criminaliteitscijfers afnamen.

Het veiligheidsgevoel hebben we voor het laatst in 2019 gemeten in een Burgerpeiling. Toen was het rapportcijfers een 6,7. De meest voorkomende voorvallen of misdrijven in de buurten in Zeist waren te

hard rijden, hondenpoep, rommel op straat en parkeeroverlast. We onderzoeken of we voor ZBLW een gemeenschappelijke Veiligheidsmonitor kunnen uitvoeren.

Vooruitblik en ambitie Zeist

Voor de gemeente Zeist nemen we de ambitie op van een daling van 10% van het totale criminaliteitsbeeld komende vier jaar. Dit betekent een daling van 2,5% per jaar. Dit per thema, zoals woninginbraken, fietsendiefstal en autokraken. Het meten van veiligheid blijft weerbarstig. Bijvoorbeeld omdat er geïnvesteerd wordt in aangiftebereidheid, kan dat leiden tot hogere criminaliteitscijfers. Daarnaast zijn we afhankelijk van de inzet van de veiligheidspartners en inwoners.

Lokaal speerpunt: Veiligheid in de wijk

De gemeente Zeist heeft veiligheid in de wijk als lokaal speerpunt. Het wijkteam analyseert pieken in de veiligheidscijfers en neemt gerichte actie om deze aan te pakken. Elk jaar wordt er een veiligheidsjaarplan opgesteld waarin de doelen en uitkomsten uit de wijk specifiek terugkomen. Elk wijkteam bestaat uit verschillende disciplines die in samenhang samenwerken en goed op de hoogte zijn van wat er leeft in de wijk. Het periodiek veiligheidsoverleg richt zich op actuele ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en de veiligheidskalender dient als basis voor (preventie)acties. Er wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan woninginbraken, cybercrime en babbeltrucs, met name tijdens de zomermaanden en donkere dagen. De gemeente blijft zich inzetten voor bewustwording en het vergroten van de meldingsbereidheid door het voeren van gesprekken met bewoners en het gebruik van Whatsappgroepen. Het wijkteam fungeert hierbij als draaischijf. De gemeente Zeist maakt elk jaar in samenwerking met de veiligheidspartners een Jaarplan Veiligheid op met specifieke doelen en activiteiten per wijk en thema, in afstemming met de politie, brandweer, het OM, MeanderOmnium en de woningcorporaties.

Gesprekken uit de wijk:

In het eerste kwartaal van 2023 hebben de wijkteams, wijkmanagers en wijkwethouders gesproken met inwoners uit de wijken. Opgehaald is wat zij en hun achterban (bewonerscommissie, belangenvereniging, whatsappgroepen veiligheid) uit de wijk belangrijk vinden. Dit wordt concreet gemaakt in het Jaarplan Veiligheid 2024.

Austerlitz: Tijdens de bijeenkomst in Austerlitz hebben inwoners aangegeven dat ze zich veilig voelen. Wel vragen ze om meer aandacht voor onderwerpen zoals verkeersveiligheid en bosbranden. Bovendien zijn de wijkmanager en wijkwethouder in gesprek met jongeren om te inventariseren wat hun behoeften zijn.

Den Dolder, Bosch en Duin en Huis ter Heide: Bij de bijeenkomst in Den Dolder gaven de inwoners aan dat ze zich veilig voelen in hun plaats. Echter vroegen ze wel om aandacht voor verkeersveiligheid en de overlast die jongeren veroorzaken tijdens de jaarwisseling. Vanuit Huis ter Heide werd aandacht gevraagd voor overlast veroorzaakt door jongeren uit Soesterberg. Daarnaast werd er verzocht om de aanpak voort te zetten van de overlast die cliënten veroorzaken in het winkelcentrum van Den Dolder.

Wijk Zeist-Oost: In de wijk Zeist-Oost wordt er aandacht gevraagd voor verkeersveiligheid, waarbij een verkeerscommissie samen met de bewonersorganisatie Hoge Dennen en Kerckebosch wordt opgericht om een gezamenlijk plan te maken om dit te verbeteren. Wat betreft het winkelcentrum Kerckebosch, wordt er op diverse thema's aandacht gevraagd, waaronder afval, overlast van jongeren, leegstand en de verkeerssituatie. Om deze problemen aan te pakken, wordt er samengewerkt met ondernemers, bewonerscommissies en de nabijgelegen scholen.

Wijk Zeist-West: In de wijk Zeist-West is per buurt opgehaald wat inwoners belangrijk vinden rond veiligheid. Globaal vragen inwoners aandacht voor verkeersveiligheid, de openbare ruimte en overlast. Het wijkteam zal in gesprek gaan met de verschillende buurten om te bespreken wat inwoners zelf kunnen doen en welke zaken gezamenlijk kunnen worden aangepakt.

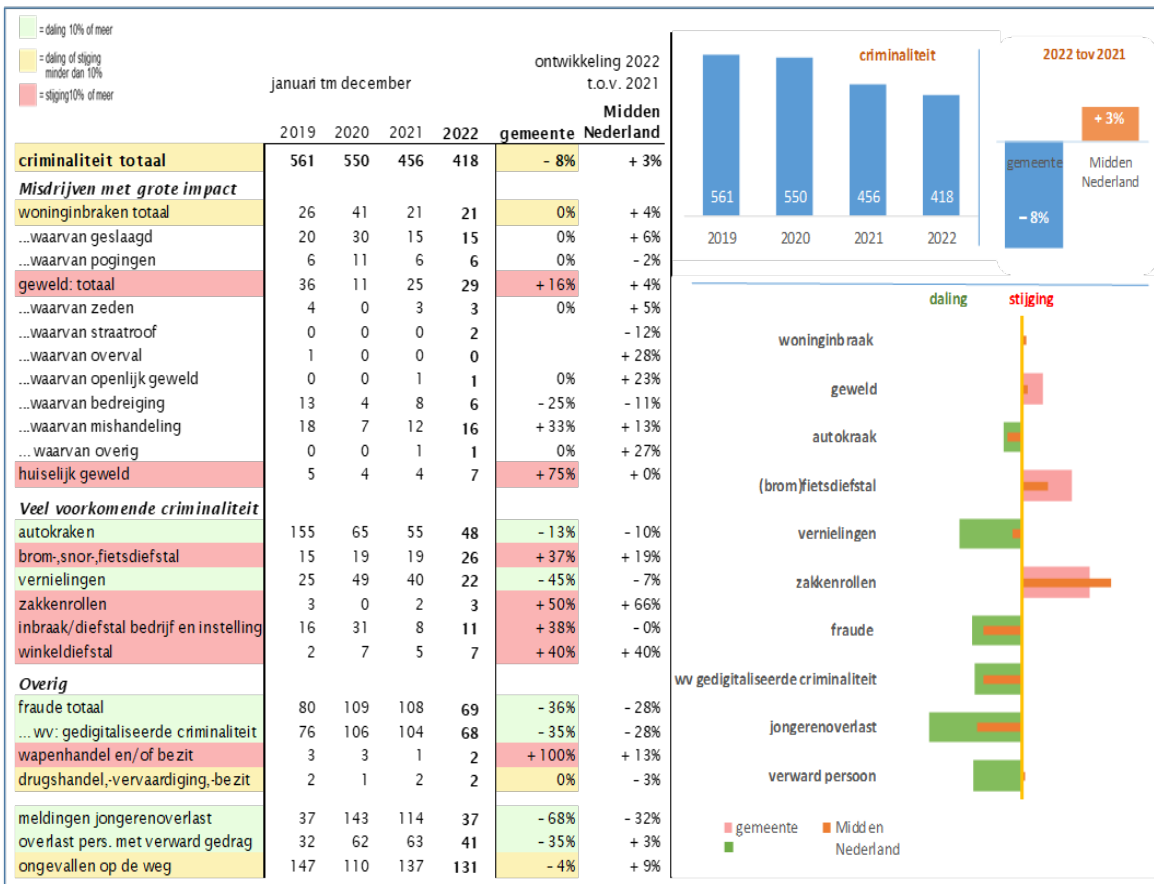
Wijk Zeist-Noord: In de wijk Zeist-Noord vragen bewoners om meer aandacht voor zaken in de openbare ruimte, zoals verkeersveiligheid en verlichting. Ook wordt er aandacht gevraagd voor zaken die van belang zijn voor blinden en slechtzienden. Daarnaast willen inwoners graag dat er meer aandacht wordt besteed aan het melden en terugkoppelen van meldingen bij zowel de politie als de gemeente.

Wijk Centrum:

De bijeenkomst voor het centrum van Zeist wordt nog gepland en zal plaatsvinden vóór de

zomervakantie van 2023. Wat we nu al weten van gesprekken met inwoners is dat soms overlast van jongeren wordt ervaren op diverse plekken en verkeersproblematiek.

7.2 Veiligheidsbeeld Bunnik

Werkwijze en duiding

In de gemeente Bunnik wordt op het gebied van integrale veiligheid met veel interne en externe partijen, zoals de politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio Utrecht, de boa's en het Centrum voor Elkaar, samengewerkt. Tijdens de veiligheidsmarkt die in oktober 2022 is georganiseerd zijn waardevolle gesprekken gevoerd met inwoners over het thema veiligheid. De opbrengst van die gesprekken evenals de input van de eerder genoemde partijen is meegenomen in de ontwikkeling van het voorliggende plan. Jaarlijks wordt aan de gemeenteraad van Bunnik gerapporteerd over het veiligheidsbeeld en de voortgang van het uitvoeringsplan veiligheid.

Gemeente Bunnik is een relatief veilige gemeente. Op de veiligheidscijfers van Bunnik is de macht van het kleine getal van toepassing: we zien namelijk regelmatig een enorme procentuele stijging of daling van delicten terwijl de verschuiving in absolute zin beperkt is. In 2022 is de totale geregistreerde criminaliteit in Bunnik met 8% afgenomen ten opzichte van het jaar 2021. We zien ten aanzien van de geregistreerde criminaliteit al een langere periode een dalende trend. Het aantal woninginbraken lijkt zich te stabiliseren en bij autokraken zet de daling door. Het totaalcijfer geweld fluctueert over de afgelopen vier jaar.

Lokaal speerpunt: Woninginbraken

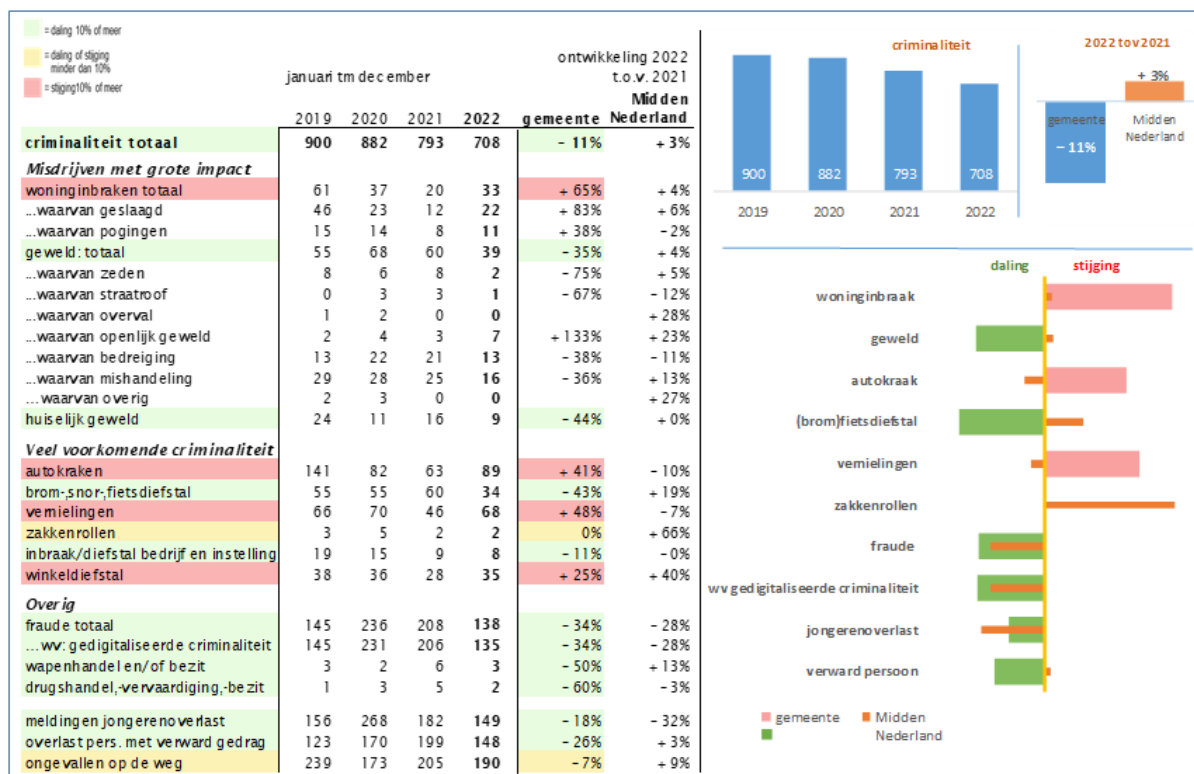
Ook in 2023 zullen de locaties waar inbraken plaatsvinden worden gemonitord en waar mogelijk wordt door de politie een analyse uitgevoerd. Het gebied is groot; de kans dat de politie een inbreker op heterdaad aanhoudt is daardoor klein. De ogen en oren en 1-1-2-meldingen door burgers zijn hard nodig. Meldingen leiden vaak tot succesvolle aanhoudingen van verdachten en veroordelingen. Er zijn verschillende WhatsApp groepen actief in de gemeente Bunnik. De inwoners in deze groepen zijn alert op de veiligheid en leefbaarheid in hun wijk en willen daar actief een bijdrage aan leveren. Zij geven gericht door wat ze tegenkomen aan elkaar, aan de politie en aan gemeente. Daarnaast blijven wij de rol van inwoners bij het voorkomen van criminaliteit stimuleren. Dat gebeurt ook hier door een-op-een contacten en door informatievoorziening vanuit de gemeente en de politie.

Overige inzet

Naast de prioriteiten zoals beschreven in het veiligheidsplan is de gemeente Bunnik ook actief in de aanpak van andere veiligheidsthema's. U kunt hierbij denken aan de aanpak van auto-inbraken, het tegengaan van woonoverlast en de gemeentelijke crisisbeheersing. Veiligheid kent zijn eigen dynamiek. Daarom willen we flexibel in kunnen spelen op de actualiteit en datgene doen wat nodig is op die plaatsen en tijden die daarom vragen. Zo constateren we recentelijk een toename van meldingen over (jeugd)overlast. Daar interviëren we op, o.a. in samenwerking met jongerenwerk, maatschappelijke organisaties en de politie. Daarnaast zijn we innovatief bij het vinden en proberen van nieuwe interventies en methoden.

7.3 Veiligheidsbeeld Leusden

In 2022 is de totale geregistreerde criminaliteit in Leusden gedaald met 11% ten opzichte van 2021. Dit is gunstiger dan de gemiddelde regionale ontwikkeling van +3%. Omdat Leusden een relatief kleine gemeente is, kunnen procentuele stijgingen en dalingen snel groot zijn.

Stand van zaken terugkoppeling ondermijning, zorg & veiligheid en cybercrime:

Ondermijning

In 2018 heeft het RIEC Midden-Nederland een ondermijningsbeeld opgesteld voor gemeente Leusden. Uit het ondermijningsbeeld blijkt dat ondermijning ook in Leusden voorkomt. Gemeente Leusden heeft in de afgelopen jaren meerdere maatregelen genomen om de aanpak van ondermijning te versterken. Daarbij is ook een aantal aanbevelingen uit het ondermijningsbeeld opgepakt en uitgevoerd:

- Opstarten lokaal ondermijningsoverleg.
- Integrale controle plaatsgevonden op een bedrijventerrein waarbij in totaal veertig bedrijfsunits zijn gecontroleerd.
- Eind 2022 zijn er vijftien woningen gecontroleerd waar arbeidsmigranten verbleven.
- Drugs, prostitutie en illegaal gokken zijn andere ondermijning gerelateerde zaken die in Leusden voorkomen. In de afgelopen jaren (2019, 2020 en 2021) zijn er drie woningen met een bestuursrechtelijke maatregel gesloten vanwege de productie en verspreiding van drugs.
- Er is in een aantal gevallen sprake geweest van illegale prostitutie op meerdere locaties waarbij de activiteit is stopgezet door observaties, gesprekken en het aanbieden van een zorgtraject.
- In 2019 is er een Chinees restaurant met een bestuursrechtelijke maatregel gesloten omdat er sprake was van illegaal gokken; ook is er een illegale gokwebsite voor bitcoins uit de lucht gehaald.

Online veiligheid en Cybercriminaliteit

De gemeente Leusden organiseerde vorig jaar in de maanden april en mei een event, genaamd Hackshield. Hierbij namen scholieren van de basisscholen van de gemeenten Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg deel aan een onderlinge *battle*. Via het spel Hackshield werden scholieren bewust gemaakt van de risico's van o.a. digitale identiteitsfraude. In Leusden namen in totaal 295 scholieren (cyberagents) deel aan deze game. De scholieren van de gemeente Leusden wonnen de *battle* met de omliggende gemeenten. Eén op de vijf scholieren van Leusden deed mee aan het event. Dit is het

hoogste percentage van Nederland. Ook gaf de burgemeester digitale gastcolleges op de basisscholen in Leusden.

Zorg & Veiligheid

De zwaardere overlastzaken worden in het casusoverleg Persoonsgerichte Aanpak (PGA) besproken. Het aantal zaken nam de laatste jaren toe, mede door de coronapandemie (gebrek aan persoonlijke zorg) en meldingen van personen met verward gedrag. Naast de PGA zijn er zaken die leiden tot maatschappelijke onrust, waaronder het laatste jaar een aantal conflicten met niet-aangelijnde honden die agressief zijn, zedendelicten, heftige ongevallen, etc. Jaarlijks vinden er ongeveer 10 huisuitzettingen plaats als gevolg van huurachterstand en/of ernstig overlast gevend gedrag. In geval van koopwoningen maakt de gemeente gebruik van de bevoegdheden uit de Wet aanpak Woonoverlast. In 2018 heeft Leusden hiervoor een beleidsregel opgesteld.

In Leusden maken bewoners regelmatig meldingen van jeugd- en jongerenoverlast. Tijdens de Corona-periode steeg het aantal meldingen verder. Er zijn ook meldingen van drugshandel onder jongeren. Partners moeten meer investeren in het contact met de jongeren. De aanpak kan bovendien worden versterkt door de inzet van ambulante jongerenwerk. Een ander aandachtspunt vormt de doelgroep van scholieren, vooral de hoogste klassen van de basisscholen in Leusden. Uit vergelijkend onderzoek blijkt dat er al bij deze leeftijdsgroep risico's aanwezig zijn op verslaving aan alcohol en drugs. Scholieren en hun ouders krijgen voorlichting over deze risico's.

7.4 Veiligheidsbeeld Woudenberg

	januari tmdecember				ontwikkeling 2022 t.o.v. 2021	
	2019	2020	2021	2022	gemeente	Midden Nederland
criminaliteit totaal	320	434	357	380	+6%	+3%
Misdrijven met grote impact						
woninginbraken totaal	38	66	25	17	-32%	+4%
...waarvan geslaagd	23	36	14	12	-14%	+6%
...waarvan pogingen	15	30	11	5	-55%	-2%
geweld: totaal	27	30	37	34	-8%	+4%
...waarvan zeden	4	3	9	5	-44%	+5%
...waarvan straatroof	0	0	0	0		-12%
...waarvan overval	0	0	0	0		+28%
...waarvan openlijk geweld	2	0	1	4	+300%	+23%
...waarvan bedreiging	8	11	14	11	-21%	-11%
...waarvan mishandeling	12	15	12	12	0%	+13%
...waarvan overig	1	1	1	2	+100%	+27%
huiselijk geweld	0	8	7	5	-29%	+0%
Veel voorkomende criminaliteit						
autokraken	34	33	13	25	+92%	-10%
brom-,snor-,fietsdiefstal	6	15	19	13	-32%	+19%
vermelingen	28	41	42	54	+29%	-7%
zakkenrollen	5	0	1	2	+100%	+66%
inbraak/ diefstal bedrijf en instelling	5	8	5	10	+100%	-0%
winkeldiefstal	7	12	18	7	-61%	+40%
Overig						
fraude totaal	49	104	72	51	-29%	-28%
...wv: gedigitaliseerde criminaliteit	49	101	72	51	-29%	-28%
wapenhandel en/ of bezit	1	4	2	0	-100%	+13%
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	2	1	2	1	-50%	-3%
meldingen jongerenoverlast	62	66	164	64	-61%	-32%
overlast pers. met verward gedrag	38	51	27	66	+144%	+3%
ongevallen op de weg	102	89	88	105	+19%	+9%

Woudenberg is een relatief veilige gemeente. In 2022 is de totale geregistreerde criminaliteit in de gemeente Woudenberg licht gestegen met 6% ten opzichte van 2021. Van 357 registraties naar 380 registraties van criminaliteit. Omdat Woudenberg een kleine gemeente is, kunnen procentuele stijgingen en dalingen snel groot zijn. Daarom wordt vooral naar de absolute cijfers gekeken.

Wij constateren dat de traditionele criminaliteit, zoals woninginbraken, winkeldiefstallen en fietsdiefstallen, etc. verschuift naar minder zichtbare en ondermijnende vormen van criminaliteit, zoals fraude, witwassen maar ook cybercriminaliteit. Tegelijkertijd blijkt uit internationaal onderzoek dat de afname van de zogeheten traditionele criminaliteit wordt veroorzaakt door de gezamenlijke inspanningen van inwoners en veiligheidspartners. Daarnaast worden steeds meer de vruchten geplukt van de investeringen in preventief en repressief beleid op dadergroepen.

Fraude en digitale criminaliteit

Het aantal aangiften van fraude en digitale criminaliteit is weer terug op het positieve niveau van het jaar 2019.

Personen met verward gedrag

Het aantal meldingen van personen met verward gedrag stijgt met 144%. Dit betekent niet automatisch dat het aantal personen met verward gedrag stijgt. Er kunnen meerdere meldingen over één persoon gaan. Het gaat hier ook om meldingen van personen bij de A12 en het tankstation langs de A12, gezien een deel van de A12 op Woudenbergs grondgebied ligt.

Autokraken

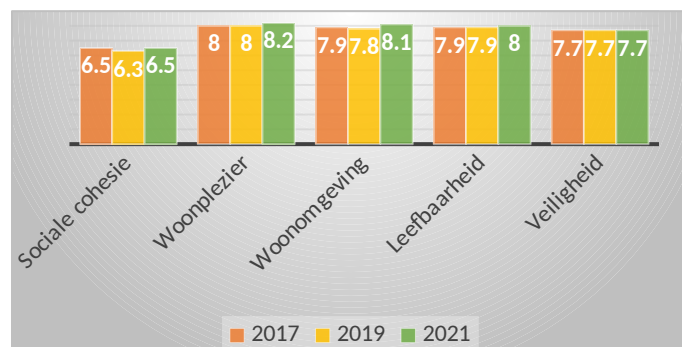
Het aantal autokraken is gestegen van 13 aangiften naar 25 aangiften. Aan het einde van jaar zijn op één locatie meerdere autokraken gepleegd waarbij laptops en telefoons buit zijn gemaakt.

Veiligheidsmonitor

Om de twee jaar wordt er een onderzoek, de zogeheten gemeentebeleidsmonitor, uitgevoerd onder de inwoners naar verschillende aspecten van leefbaarheid en veiligheid, wonen en verhuizen, sociaal klimaat, gezondheid en burgerinitiatieven. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode september 2021 en januari 2022. De enquête is digitaal uitgezet en 461 inwoners hebben de enquête ingevuld.

Rapportcijfers leefomgeving

Het thema sociale cohesie gaat over de samenhang tussen mensen, ofwel de binding die mensen met elkaar hebben. Deze sociale cohesie in de wijk heeft natuurlijk invloed op de veiligheidsbeleving van buurtbewoners. Het rapportcijfer is de afgelopen jaren gelijk gebleven, namelijk een 6,5. Het wonen in Woudenberg wordt heel

positief beoordeeld. Het woonplezier scoort met een 8,2 het hoogste gemiddelde rapportcijfer, op de voet gevolgd door de woonomgeving met een 8,1 en de leefbaarheid met een 8,0. Vergeleken met de

vorige metingen liggen de cijfers op een hoger niveau. Dit geldt het meest voor de woonomgeving waarvoor het rapportcijfer is gestegen van een 7,8 in 2019 naar een 8,1 in 2021. Ook het woonplezier scoort hoger: van een 8,0 naar een 8,2. De leefbaarheid is in verhouding het minst erop vooruit gegaan, maar ook hier is een toename te zien van een 7,9 in alle voorgaande metingen naar een 8,0 in 2021.

Het rapportcijfer voor veiligheid is in 2021 een 7,7, evenals bij de metingen in 2019 en 2017. In 2015 lag het cijfer met een 7,5 lager. Het rapportcijfer voor veiligheid verschilt niet of nauwelijks tussen mannen en vrouwen, noch naar leeftijd, huishoudenstype of opleidingsniveau.

Gevoel van veiligheid

Van de inwoners die de enquête hebben ingevuld voelt 81% zich veilig in Woudenberg en 19% voelt zich wel eens onveilig. 86% van de ondervraagden voelt zich veilig in hun eigen buurt.

Analyse

Uit zowel de objectieve als de subjectieve veiligheid komt naar voren dat Woudenberg over het algemeen een veilige gemeente is.

Uit de cijfers blijkt dat op de veiligheidsthema's een trend waarneembaar is en dat de criminaliteit verschuift naar minder zichtbare en ondermijnende vormen. Deze loopt parallel met de landelijke veiligheidsontwikkelingen. Ons streven is om niet alleen in de pas te lopen met deze landelijke ontwikkelingen, maar om op een aantal veiligheidsvraagstukken in de komende periode een positieve progressie te bewerkstelligen.

Meldingsbereidheid vergroten

In Woudenberg willen wij ons, samen met andere partners, inzetten op het vergroten van de meldingsbereidheid van inwoners, ondernemers? en bezoekers. Dit willen bereiken door:

- Verbeterde proactieve communicatie over veiligheidsproblemen. Het belang van actieve betrokkenheid van burgers wordt daarbij benadrukt. De boodschap wordt afgestemd op de lokale veiligheidssituatie met alle mogelijke communicatiemiddelen waarover wij nu beschikken, van persoonlijk contact tot sociale media. Door vergroting van vertrouwen in zowel de gemeente als politie neemt naar verwachting de melding- en aangiftebereidheid toe. Tevens wordt onderzocht in hoeverre het aan te raden is om als gemeente een abonnement af te sluiten bij Meld Misdaad Anoniem, zodat de meldingen die daar worden gedaan, ook bij de gemeente terechtkomen.
- Betere communicatie over waar en hoe meldingen gedaan kunnen worden, met als boodschap dat wij meldingen nodig hebben om te weten waar veiligheidsproblemen spelen. Er wordt een voorlichtingscampagne op opgezet, waarbij gebruik wordt gemaakt van de communicatiekanalen van zowel gemeente, politie en openbaar ministerie. Belangrijk hierbij is het verwachtingenmanagement: een melding is immers niet hetzelfde als een aangifte.
- De gemeente en politie gaan veel meer interactief werken. Het opbouwen van vertrouwen via warme contacten is van groot belang. Nu is het vaak enkel: jullie moeten melden. Laagdrempeliger contact maken, is beter. Interactie tussen burgers en overheid is heel belangrijk. Niet op afstand, maar naar de mensen toe en uitleggen hoe belangrijk melden is, bijvoorbeeld bewustwordingsbezoeken ondermijning buitengebied.

Lokale prioriteit – overige inzet

De gemaakte keuze voor (lokale) prioriteiten zegt niet dat andere veiligheidsthema's geen aandacht krijgen. Naast de prioriteiten zet de gemeente Woudenberg ook in op tal van andere veiligheidsonderwerpen, zoals een goede gemeentelijke crisisbeheersing organisatie, ambities uit het collegewerkprogramma, de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht en diverse thema's die (tijdelijk) aandacht vragen. Een belangrijk kenmerk van het veiligheidsveld is namelijk dat het continue in beweging is. Naast de gezamenlijke prioriteiten heeft de gemeente te maken met wettelijke taken, vragen uit de samenleving, actuele ontwikkelingen, aanpak van kleine ergernissen en incidenten. Daarnaast werken we samen met tal van regionale en landelijke samenwerkingsverbanden op het gebied van veiligheid. Vaak is er sprake van dwarsverbanden en zijn er raakvlakken met de lokale prioriteiten. Voortdurend weegt de gemeente af welke inzet op welk gebied nodig is. Hierin spelen de beschikbare middelen, de doorlooptijd, het gewenst kwaliteitsniveau en de urgentie vanuit het bestuur en de samenleving een rol.